

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fónagy Sándor ügyvéd (...) által képviselt ... felperesnek a Palotai Ügyvédi Iroda (...) és a dr. Csóka Dávid Ügyvédi Iroda (...) által képviselt alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. március 29-én kelt 8.G.40.846/2017/11. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 35.000 (harmincötezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes az alperes tagja. Az alperes tagjai továbbá, valamint törvényes képviselő, aki 2008. június 24. napjától az alperes önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője is.

Az alperes társasági szerződése szerint a felperes 25, törvényes képviselő 65, míg 10 szavazattal rendelkezik.

Az alperes 2017. december 18. napján taggyűlést tartott, a taggyűlésen a társaság tagjai jelen voltak. A taggyűlés a 3. napirendi pont körében döntött az ügyvezetőségről, törvényes képviselő ügyvezetői tisztségének 2018. január 1. napjától határozatlan időtartamra történő meghosszabbításáról.

A taggyűlés a 4/2017. (XII. 18.) számú határozattal - 75 igen, 25 ellenszavazat és 0 tartózkodás mellett - egyszerű szótöbbséggel meghosszabbította törvényes képviselő ügyvezetői tisztségviselői jogviszonyát 2018. január 1. napjától kezdődően 2018. január 1. napi hatállyal határozatlan időtartamra - az egyéb feltételek (önálló képviseleti joggal, munkaviszonyban) változatlan hagyása mellett.

A taggyűlés a határozatot törvényes képviselő 65 igen, ... 10 igen és a felperes 25 nem szavazatával hozta meg. törvényes képviselő a saját ügyvezetői tisztségének meghosszabbításáról szavazott.

A felperes a 2017. december 28-án előterjesztett keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:37. § (1) bekezdése alapján az alperes 4/2017. (12.18.) számú taggyűlési határozata hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozással, hogy a határozat sérti a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontját, továbbá a 3:18. § (2) bekezdését. Kérte továbbá alperes perköltségben marasztalását. Előadta, hogy törvényes képviselő ügyvezetői tisztsége 2017. december 31-ig szólt, a taggyűlés 4/2017. számú határozattal döntött a tisztség meghosszabbításáról. A Ptk. a 2006. évi Gt.-hez képest bővítette a szavazásból kizárt személyek körét, az f) pontban megjelenő szabállyal minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható, nem specifikálható módon válik érdekeltté. törvényes képviselő tag a saját ügyvezetői tisztségének meghosszabbítása

tárgyában nem szavazhatott volna, mivel ő személyesen érdekelt a döntésben, a tagsági viszonytól elkülönülő saját érdeke, hogy az alperesnek önálló cégjegyzési joggal rendelkező ügyvezetője maradjon. Ezen személyes érdekelttség miatt nem várható el, hogy törvényes képviselő kizárólag az alperes érdekei alapján alakítsa döntését. törvényes képviselő a tisztségét munkaviszonyban látja el munkabér mellett, ennél fogva külön érdeke a munkaviszonyának meghosszabbítása is. törvényes képviselő azért sem szavazhatott volna, mert vele szerződést kell kötni, munkaszerződését meg kell hosszabbítani. Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Gf.40.045/2016/4. számú határozatára, a KGD 1993.281.számon és a BDT 2007.1559. számon közzétett eseti döntésre, melyek azt támasztják alá, hogy a döntéshozatallal saját személyében közvetlenül érintett tag érdekelttség címén a szavazásból kizárt.

Mivel törvényes képviselő a szavazásból kizárt volt, őt a határozatképesség megállapítása során figyelmen kívül kellett volna hagyni. Ebben az esetben a nemleges szavazata mellett törvényes képviselő ügyvezetői tisztsége nem lett volna meghosszabbítható, mivel 10 szavazatával szemben maga 25 szavazattal rendelkezik.

Az alperes ellenkérelmére úgy nyilatkozott, hogy az alperes által előadottak irrelevánsak a kereset elbírálása szempontjából, a határozat gazdaságossági, üzleti szempontú megfelelősége nem vizsgálható (BDT.2014.3139., BH1994.201.). Egyebek mellett utalt arra, hogy a saját maga ügyvezetővé választására irányuló javaslatot nem volt szükséges szakmai érvekkel alátámasztani. Az érdekeltséget támasztja alá, hogy egy tagnak mindig többlet jogosultságot, a tagi pozíciójához képest előnyt jelent, ha a tulajdonosi minőségén túl vezető tisztségviselő is lesz, hiszen így például a társaság működésére, gazdálkodási, vagyoni helyzetének alakulására közvetlen ráhatása, ráhatása is van. A többség „diktatúráját” valószínűsíti meg, ha a többségi tag bármikor, bármilyen kérdésben a saját belátását, akaratát erőltethetné rá a többi tagra. Vitatta, hogy maga visszaélésszerű joggyakorlást tanúsított. Kiemelte, hogy a keresetnek elbírálása egyszerű jogkérdésben való állásfoglalás.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy az ügyvezető választás célja a törvényes működésének biztosítása, ugyanakkor harmadik személyre vonatkozó érdemi javaslatot nem tett, magát kívánta ügyvezetőként delegálni, de ezen javaslatát szakmai érvekkel nem támasztotta alá. Felperes a perbeli határozatra leadott ellenszavazatát sem indokolta, annak ellenére, hogy korábban törvényes képviselő ügyvezetői tevékenységével kapcsolatban szakmai kifogást nem fogalmazott meg. A 2017. május 29-i taggyűlésen a felperes is megszavazta törvényes képviselő munkabérét. Felperes mindezekre tekintettel a határozathozatal során kifejezetten visszaélésszerű joggyakorlást tanúsított.

Állította, hogy a felperes a „személyes érdekelttség” körében csupán általánosságban érvelt törvényes képviselő érdekelttsége mellett, azt azonban valós és érdemi indokokkal nem támasztotta alá. A felhívott eseti döntések irrelevánsak jelen per elbírálása szempontjából, de törvényes képviselő érdekelttsége nem is áll fenn, mivel törvényes képviselő szerződése és az ügyvezetői tisztség betöltésének díjazása nem képezte a taggyűlés tárgyát, de a Kúria 1330/2005. számú gazdasági elvi határozata rögzítette is, hogy az ügyvezető díjazása nem tekinthető a társaság rovására nyújtott előnynek. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül kell megjelölni a határozat hatályon kívül helyezése iránti kereset indokait, a felperes ugyanakkor általánosságban, konkrét összegek, tények, valós és érdemi indokok nélkül terjesztette elő keresetét.

Utalt továbbá arra, hogy a Ptk. 3:88. § (3) bekezdése alapján a tagok a társaság érdekeinek elsődlegességére figyelemmel, a társaság céljainak elérését előmozdítandó jogosultak és kötelesek a tagsági jogaikat gyakorolni, a szavazataikat a taggyűlésen leadni. törvényes képviselő az „Év Agrárembere” kitüntetést is átvehette, eddig a felperes is elismerte az ügyvezető szakmai

hozzaértését, képzettségét. Nyilvánvalóan egy ügyvezető, aki a 65 % szavazati jogot biztosító üzletrésszel rendelkező tag is, a társaság fejlődése érdekében jár el, mivel ezáltal a saját üzletrészenek értéke is növekszik. törvényes képviselőnek az ügyvezetői tisztség ellátása nem többlet jogosultságot jelent a tagi pozíciójához képest, hanem többlet felelősséget. törvényes képviselőnek nincs a társaság érdekeivel ütköző vagy azt befolyásoló személyes jogi érdeke, korábban is nem vitatottan a társaság érdekeit szem előtt tartva jár el. Hangsúlyozta, hogy a felperes a tényleges érdekeltséget nem bizonyította. Nem áll fenn törvényes képviselő részéről olyan közvetlen és azonnal érvényesülő érintettséget megalapozó jogi érdek, amely a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alkalmazását indokolja. Ilyen jogi érdeket a felperes még csak nem is valószínűsített. A jogalkotó szándéka sem utalhatott arra a jogszabály szövege alapján, hogy a magánszemély tagok által létrehozott társaságban az ügyvezetőnek jelölt tag szavazati joga kizárt legyen.

Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Gf.40.041/2016/9. számú döntésére.

Állította, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásának feltételei sem állnak fenn.

Az elsőfokú bíróság 2018. március 29-én kelt 8.G.40.846/2017/11. számú ítéletével az alperes 2017. december 18-i taggyűlésén meghozott 4/2017. (XII.18.) számú határozatát hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest a felperesnek 99.500 forint perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában a Ptk. 3:18. § (2) bekezdése, 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontja, 3:37. § (1) bekezdése idézését követően rögzítette, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja tartalmazza a korábbi - a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 20. § (5) bekezdése - szabályozásához képest novumként megjelenő azon pontosítást, miszerint nem szavazhat az a tag, aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben. A személyes érdekeltség fogalmának használatával a Ptk. a régi Gt.-hez képest tágabban fogalmaz. Az f) pont azt a lehetőséget biztosítja, ha valaki ugyan nem tartozik formálisan a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés a)-e) pontja körébe, de személyes érdeke valószínűsíthető, akkor azon a címen, hogy nincs tételesen felsorolva, mégse élhessen vissza a helyzetével. Rámutatott, hogy a társasági jogi jogviszony sajátos szerkezetű, több rétegű; egyszerre, együtt organikusan kapcsolódó jogviszonyok (tulajdonosi jogviszony, gazdaságszervező jogviszony, képviseleti jogviszony, szervezeti jogviszony, alapjogviszony) alkotják, amelyek egyike a képviseleti jogviszony, mely a gazdasági társaság és az őt alkotók érdekeinek külső jogviszonyokban, harmadik személyek felé történő megjelenítését szolgálja a vezető tisztségviselői tevékenység révén (BDT.2013.3016.). A vezető tisztségviselői jogviszony sajátos társasági jogi jogviszony, amelyet elsődlegesen a Ptk. szabályai rendeznek. A 4/2017. (XII.18.) számú határozattal a taggyűlés törvényes képviselő tag ügyvezetői tisztségviselői jogviszonya meghosszabbításáról döntött. E határozat meghozatalánál az ügyvezetésben érintett, törvényes képviselő szavazati joggal rendelkező tag nem szavazhatott volna a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján, mivel a határozat a saját vezető tisztségviselői jogviszonyának (a társasági jogi jogviszony) módosítására -, határozatlan időtartamúvá válására irányuló határozatnak minősül. Így törvényes képviselő, mint az alperes tagja személyesen érdekeltnek minősül e döntésnél, ennél fogva őt a határozatképesség számításánál figyelmen kívül is kellett volna hagyni a Ptk. 3:18. § (2) bekezdése szerint.

Mivel a taggyűlési határozat e tiltó rendelkezések megsértésével született, így a Ptk. 3:37. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel hatályon kívül helyezésének volt helye.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a határozat nem ütközik a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontjába. A per érdemi döntése körében nem volt jelentősége, hogy 2017. május 19-én törvényes képviselőt hogyan választották meg az alperes ügyvezetőjének, annak sem, hogy a felperes a támadott közgyűlési határozat meghozatalánál szavazatát indoklással látta-e el vagy sem, továbbá a felperes és az alperesi ügyvezető között húzódó személyes ellentéteknek sem. Az is közömbös a per eldöntése szempontjából, hogy törvényes képviselő esetleg a legmegfelelőbb képesítéssel rendelkező személy az alperes ügyvezetői tisztségének betöltésére,

vagy, hogy az ügyvezetői tisztsége mikor szűnik meg.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezett. A fellebbezését 2018. december 7-én kiegészítette. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodsorban az eljárás lényeges szabályainak megsértése és bizonyítási eljárás lefolytatásának szükségessége miatt az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A „személyes érdekelttség” kérdésköre tekintetében a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének f) pontja helyes értelmezéséhez szükségesnek tartotta a korábbi szabályozás áttekintését. E szerint az 1988. évi VI. törvény 187. § (2) bekezdése szerint az egyébként érdekelt tag nem szavazhatott. Az ehhez kapcsolódó gyér joggyakorlat nem tartalmaz olyan döntést, amelyek a jelen ügyben eljáró bíróság számára kötelezően követendők lenne. Az 1997. évi CXLIV. törvény már nem tartalmazta az „érdekelt” kategóriáját. A szavazásból a 18. § (5) bekezdése szerint - azon tag, részvényes volt kizárt, „akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít, illetve a gazdasági társaság rovására másfajta előnyben részesít, továbbá az, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni, vagy aki ellen pert kell indítani”. Ezen rendelkezés értelmezési körébe nem tartozik bele a jelen ügy tényállása. A 2006. évi IV. törvény (új Gt.) 20. § (5) bekezdése szerint a határozat meghozatalánál „nem szavazhatott az a tag (részvényes) sem, akinek a társasággal fennálló társasági jogi jogviszonyának létesítésére, tartalmára vagy megszűnésére a határozat vonatkozik.” Az új Gt. tehát kategorikus tilalmat vezetett be azon tényállásra, amely jelen ügy alapjául is szolgál, mivel az ügyvezetői jogviszony nyilvánvalóan társasági jogviszonynak minősül. Ezen egyértelmű szabályozás miatt nem állnak rendelkezésre hasonló tényállásban döntések az új Gt. hatályának idejéből.

Mindezek alapján, ellentétben az elsőfokú bíróság megállapításával, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának rendelkezése nem a korábbi szabályozáshoz képest „nóvumként megjelenő pontosítás”. Az új Gt. és a Ptk. határozathozatalra vonatkozó rendelkezéseinek összevetésével egyértelműen megállapítható, hogy a Ptk. szabályozása új struktúrát, valamint egyszerre szélesebb körű tilalmazási lehetőségeket és ezzel párhuzamosan azonban összességében bármely adott ügyben megengedőbb szabályozást is tartalmaz az új Gt.-hez képest. A „személyes érdekelttség” egyértelműen tágabb kategóriát jelent, mint az új Gt. által meghatározott tilalom, ugyanakkor a személyes érdekelttség tényleges fennállása - kategorikus tilalom hiányában - az eset összes körülményeire tekintettel vizsgálándó. A jogalkotó szándéka nem lehetett egy objektív jellegű, kategorikus tiltás, hiszen azt nem vitte tovább a Ptk. szabályozásának kialakításakor. Vélekedése szerint az ügy körülményeinek érdemi vizsgálata és bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül nem dönthető el, hogy a tag személyesen érdekelt-e vezető tisztségviselővé választásában. A megalapozott döntés meghozatalához az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, hogy az adott ügyben törvényes képviselő tag minősül-e (minősülhet-e) személyesen érdekeltnek a döntésben és ez miképp viszonyul a társaság érdekeihez, ez azonban nem történt meg. A Pécsi Ítéltábla úgy foglalt állást Gf.40.042/2016/8. számú ítéletében a BDT2007.1559. szám alatti ítéletben, „a tag a taggyűlési határozat meghozatalában akkor nem vehet rész, ha a jogszabályban írt előny, illetve hátrány egyidejűleg, a határozat következtében közvetlenül és nyomban megállapítható”. Jelen esetben azonban nem valósul meg semmiféle hátrány alperes szempontjából, hiszen a törvényes működése jogszabályi kötelezettség. A személyes érdekelttségnek a tag szempontjából úgy kell fennállnia a szavazati jog kizártságához, hogy az a társaság érdekeihez képest merüljön fel eltérő érdekként, és nem a társaság másik tagjának vagy tagjainak érdekeihez képest. A személyes érdekelttség fennállását megítélni az eset körülményei és (felperes általi) bizonyítás alapján lehet. A jelen perben semmilyen bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor, ilyet felperes nem is kívánt lefolytatni, az elsőfokú bíróság jogszabálysértőn hozott felperes javára ítéletet.

törvényes képviselő tag feltételezett „személyes érdekelttsége” körében előadta, hogy törvényes

képviselő 2008. június 24. napjától kezdve látta el az alperes ügyvezetését a társaság érdekeit szem előtt tartva, a megfelelő képesítések és adottságok birtokában, szakma által is elismerten. Ennek ellenkezőjét a felperes sem állította. törvényes képviselő szavazati jogának mértékénél fogva egyedül is képes lenne külső személyt ügyvezetőként delegálni, azonban a társaság érdekeinek megfelelt és most is megfelel egy olyan személy, aki rendelkezik a megfelelő kvalitásokkal és felelősségtudattal, sikeresen vezeti a vállalkozást, eltúlzottnak korántsem mondható munkabér fejében. törvényes képviselőnek tagként nincs az alperes érdekeivel ütköző vagy azt befolyásoló személyes jogi érdeke, mivel a folyamatosság és a fejlődés biztosítása iránti igény a társaság érdekeivel azonos. Hangsúlyozta, hogy az érdekeltség kizárólag jogi érdekeltséggé értelmezhető. Az ügyvezetői pozíció nem magában álló jogosultság, hanem jogszabály által szabályozott, jelentős felelősséget magában hordozó jogok, kötelezettségek összessége, amely nem a tagok egymás közötti, hanem a társaság és az ügyvezető viszonyában értelmezendő. A szavazásból történő kizárást megalapozó, közvetlen érintettséggel járó jogi érdeknek nem az egyik és másik tag, hanem az érintett tag és a társaság viszonyában, a társaság érdekeihez képest felmerülő egyéb érdekeltségben kellene megállapíthatónak lennie ahhoz, hogy az idézett Ptk. rendelkezés alkalmazása felmerüljön. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja a perbeli esetben tehát azért nem alkalmazandó, mert nem áll fenn törvényes képviselő részéről olyan közvetlen és azonnal érvényesülő, érintettséget megalapozó jogi érdek, amely az alkalmazását indokolná és ilyen jogi érdeket felperes sem valószínűsített és keresetében nem állított, továbbá erre vonatkozó bizonyítást sem ajánlott fel. Nincs olyan kötelező szabály, irányadó joggyakorlat, amely eleve kizárttá tenné a tag szavazati jogának gyakorlását saját maga ügyvezetővé választása körében meghozandó taggyűlési határozat során.

Utalt arra is, hogy a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül kellett volna megjelölni azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyekre a felperes a határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetét alapítja. A keresetindítási határidőn túl előterjesztett indokok nem vizsgálhatóak. Egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ba ütköző módon (bizonyítás hiányában, az alperes által előadottakat figyelmen kívül hagyva) járt el.

A felperes a fellebbezése kiegészítésében arra hivatkozott, hogy az „érdekelte” vagy „érdekeltség”, illetve „érdek” fogalma a jogszabály(ok)ban nem meghatározott, és ezen fogalmak nem rendelkeznek egyöntetű meghatározással, értelmezéssel a társadalomtudomány(ok)ban sem, ráadásul ez(ek)en belül is különböző jellegű felfogások alakultak ki, magyarázatuk legtöbbször egymásra épül. Az érdekeltség (tényleges) fennállása - jogszabályban rögzített kategorikus tilalom hiányában - az eset összes körülményeire tekintettel vizsgálendő, e körben megismételte a fellebbezésében előadottakat.

törvényes képviselő tag személyes érdekeltségének vizsgálata körében továbbá elengedhetetlennek tekintette a felperes érdekeltsége/érdeke vizsgálatát is a tagok Ptk. 3:88.§ (3) bekezdésében rögzített kötelezettségére tekintettel. törvényes képviselőnek nincs a társaság érdekeivel ütköző vagy azt befolyásoló személyes jogi érdeke, abban sincs személyes érdeke, hogy ő a társaság ügyvezetője legyen. Az ügyvezetői megbízatás a tag oldaláról nem személyes érdek, hanem külön társasági jogviszony. Amennyiben a Fővárosi Ítéltábla nem osztja azon álláspontját, mely szerint az érdekeltség kizárólag jogi érdekeltséggé értelmezhető, és a társaság tagjai közti véleményeltérés nem alapozza meg a tag oldalán az ügyvezetővé választás körében azt a jogi érdeket, amely a társaság érdekeitől elkülönülten megállapítható lenne, mint ezen tag személyes érdeke, a felperes „érintettsége”, „érdeke” is vizsgálendő.

Feltételezhetőnek tekintette, hogy a kisebbségi tag a nem a személyét érintő szavazásban az önérdeke érvényesülése érdekében vesz részt, mely körülmény, ha a többségi tulajdonos érdekeltségére/érdekellentétre hivatkozással kizárásra kerülhet, a többségi elv annulálásához vezet, egyben a korlátolt felelősségű társaság tagsági struktúráját is alapjaiban ignorálja. (Felesleges a másik tagnál több pénzt fektetni törzsbetétbe, ha a kisebbségi tulajdonos akadályozhatja a többségi tagot a szakmai, illetve legjobb tudása szerinti döntéshozatalban.) Az érdekeltség - elsőfokú bíróság

szerinti - kiterjesztett értelmezése, illetve érdemi vizsgálatának mellőzése oda vezet(hetne), hogy pl. az osztalék kapcsán egyik tag sem szavazhatna, csorbulnának a tulajdonosi jogok, a döntési szabadság, egyértelműen hátrányos kontraszelekciónak adhat teret.

Ezt követően felsorolta azokat a felperes által az alperesnél és a Kft.-nél tett jogi lépéseket, amelyek vélekedése szerint meghatározóak a jelen ügy szempontjából.

Ezeket összegezve előadta, hogy a felperes tényleges céljai kiismerhetetlenek, magatartása kiszámíthatatlan, következtelen, mely kártékony a társaság gazdasági helyzetére nézve. Felperes tényleges célja a társaság működésének és/vagy az ügyvezetők munkájának ellehetetlenítésére irányul, a felperes a tagsági jogait rendeltetésellenesen gyakorolja, kisebbségi jogával visszaélészerűen él.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, alperes 70.000 forint + áfa összegű másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a tagsági és a vezető tisztségviselői jogviszony két egymástól elkülönülő, eltérő jogviszony. A vezető tisztségviselői jogviszonnyal járó önálló felelősség, illetve egy társaság szabályszerű működése csak akkor érvényesülhet, ha a tagok közvetlenül nem érintettek a vezető tisztségviselői tisztségben, ha pedig valamelyik tag a vezető tisztségviselő, akkor az adott tag vezető tisztségviselővé választására kizárólag a többi tag szavazatával, bizalma alapján kerülhet sor. törvényes képviselő tag személyesen érdekelt a döntésben, a tagsági viszonytól elkülönülő saját érdeke az, hogy a társaság ügyvezetői tisztségét munkaviszonyban lássa el, és ezért külön díjazásban, munkabérben részesüljön. törvényes képviselő párhuzamosan működteti a Kft.-t, az elért árbevétel tükrében biztos, hogy az alperes által fizetett munkaidejének egy részét nem az alperes ügyeinek intézésére fordítja, a jelentős összegű munkabér felvétele ellenére. Ezen személyes érdekelttség miatt nem várható az, hogy törvényes képviselő kizárólag az alperes érdekei alapján alakítsa döntését és ezért a szavazásban való részvétele torzítja a szavazás eredményét. A személyes érdekelttség jelen perbeli tényállásban egyértelműen, bizonyítottan és nyilvánvalóan fennáll, az elsőfokú bíróságnak ezért nem kellett törvényes képviselő személyes érdekelttségének megállapítása körében bizonyítást lefolytatnia, neki nem kellett e körben bizonyítást felajánlania.

Jelezte, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően törvényes képviselő az alperes képviseletére három együttes cégjegyzés joggal rendelkező ügyvezetőt választott. A fellebbezés elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy törvényes képviselő milyen kvalitásokkal és felelősségtudattal rendelkezik, munkabére eltűzött-e. Az alperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezések összevetésével sem lehet az alperesi következtetésekre jutni. A Ptk. a 2006. évi Gt.-hez képest bővítette a szavazásból kizárt személyek körét, az f) pontban megjelenő „személyes érdekelttség” megjelenése teszi teljesebbé a Ptk. rendelkezéseit. Az e pontban megjelenő szabállyal ugyanis minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható, nem specifikálható módon válik érdekeltté.

Változatlanul utalt a Pécsi Ítéltábla Gf.40.045/2016/4. számú ítélete felhívásával a kialakult bírói gyakorlatra, e szerint a tag a saját ügyvezetői tisztségének a meghosszabbítása tárgyában saját magának ügyvezetővé választása tárgyában nem szavazhat. Vélekedése szerint törvényes képviselő személyes érintettségét igazolja az is, hogy őt elzárta az alperes irataiba való betekintéstől. A tagoktól teljesen független személy ügyvezető ezt nyilván nem tenné meg.

Hangsúlyozta, hogy az alperesnek nincs érdemi fellebbezési előadása arra nézve, hogy az elsőfokú bíróság milyen lényeges eljárási szabályt sértett, illetve milyen, a felek által indítványozott bizonyítást mellőzött.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés korlátai között bírálta felül, és a fellebbezést az alábbiakra tekintettel megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan tárta fel, és a feltárt tényállásból minden tekintetben helyes jogi következtetésre jutott.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság törvényes képviselő tag határozathozatalból való kizártságát alátámasztó indokaival, azokat minden tekintetben nem kívánja megismételni, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán az alábbiakra mutat rá.

A gazdasági társaságok működésére, döntéshozó szerveik határozathozatalára, a határozatok felülvizsgálata iránti perekre vonatkozó szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) tartalmazza.

A Ptk. 3:21.§ (1) bekezdése szerint a jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

A Ptk. 3:29. § (1) bekezdése szerint a jogi személy törvényes képviselőt a vezető tisztségviselő látja el.

A Ptk. 3:196. § (1) bekezdése értelmében korlátolt felelősségű társaság ügyvezetését egy vagy több ügyvezető látja el.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdése szerint a határozat meghozatalakor nem szavazhat az, akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít (a/ pont), akivel a határozat szerint szerződést kell kötni (b/ pont), aki ellen a határozat alapján pert kell indítani (c/ pont), akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója (d/ pont), aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll (e/ pont), vagy aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben (f/ pont).

A Ptk. 3:18. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, ha egy tag valamely ügyben nem szavazhat, őt az adott határozat meghozatalánál a határozatképesség megállapítása során figyelmen kívül kell hagyni.

A Ptk. 3:19. §-ához fűzött törvényalkotói indokolás szerint a törvény meghatároz néhány olyan esetet, amikor az egyébként szavazásra jogosult személy nem gyakorolhatja szavazati jogát. Ezek olyan tényállások, amelyek mellett a személyes érdekelttség miatt nem várható az, hogy a tag vagy alapító kizárólag a jogi személy érdekei alapján alakítsa döntését, és ezért a szavazásban való részvétele torzítaná a szavazás eredményét, az ilyen szavazatok nem lennének alkalmasak a jogi személy akarátának megjelenítésére.

Az ezen §-hoz fűzött Gárdos Péter / Vékás Lajos által szerkesztett Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz című kommentár pedig arra mutat rá, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjában megjelenő szabállyal minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható vagy nem specifikálható módon válik érdekeltté.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának fent idézett és értelmezett szabálya ugyanakkor olyan törvényi rendelkezés, amelynek megsértésére való hivatkozás esetén kizárólag az vizsgálendő, hogy az adott határozat meghozatalában részt vett tag személyesen érdekeltnek minősül-e. Amennyiben a döntésben való személyes érdekelttség, érintettség fennáll, ez a körülmény önmagában szavazásból kizártságot eredményez (BDT2018. 3828.). Kétségtelen, hogy a személyes érdekelttség fogalmát a jogalkotó nem határozta meg, de a perbeli esetben ennek, illetőleg az érdek, érdekelttség fogalmak alperes által hivatkozott nem egységes meghatározásának nincs jelentősége, mert az, akinek a társasággal fennálló jogviszonyát, ügyvezetői tisztségét, az ezen tisztségből eredő jogát és

kötelezettségét a döntés érinti, a döntés meghozatalában nyilvánvalóan személyesen érdekeltnek minősül. A felperes érvelésével ellentétben a tagnak a saját maga ügyvezetővé választásához, a határozott idejű, lejáró ügyvezetői tisztsége határozatlan időre meghosszabbításához fűződő érdeke olyan közvetlen és azonnal érvényesülő, érintettséget megalapozó jogi érdek, mely megteremti ezen tag határozatból való kizártságát. Az adott ügyben ezért törvényes képviselő határozathozatalban való személyes érdekeltségének megállapításához további bizonyítás lefolytatása, a felperes részéről bizonyítás felajánlása, az alperes által felhozott körülmények, így például törvényes képviselő ügyvezetői feladatok ellátására való alkalmasságának, szakmai elhivatottságának, alperes érdekeire is figyelemmel lévő felelősségtudatának, a jövőbeli fejlődés iránti elhivatottságának, munkabérigényének értékelése, vizsgálata a per eldöntése szempontjából szükségtelen.

A társasági határozatok felülvizsgálata iránti perindítás Ptk. 3:35. §-ában biztosított joga garanciális tagsági jogosítvány, melyet ha a tag gyakorol, a perben az vizsgálendő, hogy az általa hivatkozott okból a támadott határozat jogsértő, létesítő okiratba ütköző-e. Ezen vizsgálatnak pedig a kisebbségi tag egyéni érdeke nem szab, nem szabhat korlátot. Mivel a jelen perben a felperes a határozat jogsértő voltát a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontja mellett határozathozatalban való személyes érdekeltségre alapította, ezért ez utóbbi körben törvényes képviselő személyes érdekeltségének megléte, nem pedig a felperes érintettsége, érdeke vizsgálendő. Nincs jelentősége ezért a felperes alperes által hivatkozott magatartásának, a felperes megtett, ismertett jogi lépéseinek, azok Ptk. 3:88. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelésének. Ezen említett tények jelen perben, a per tárgyára tekintettel nem értékelhetőek, ezért annak sem volt jelentősége, hogy ezen tényeket az alperes miként minősíti. Ebből következően az is lényegtelen, hogy az alperes a felperes érdekeltségével, szavazásból kizártságával kapcsolatos egyes tényeket egyébiránt a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlátba ütközően adta elő.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat, hogy az alperes a gazdasági társaságokról szóló törvények, valamint a Ptk. említett rendelkezései összevetésével is téves álláspontra helyezkedett, hiszen a jogalkotó által megfogalmazott személyes érdekeltségbe éppen, hogy beletartozik a 2006. évi IV. törvény 20. § (5) bekezdésének szabálya, ezért szükségtelen volt arról külön rendelkezni. A felperes maga sem vitatta, hogy ezen rendelkezés szerint az ügyvezetővé választásból kizárt volt az a tag, akinek az ügyvezetői jogviszonya létrehozására irányult a határozathozatal. A jogalkotó a 2006. évi Gt. 20. § (5) bekezdésének szabályán, az annak alapján kialakult ítélkezési gyakorlaton (BDT2013.3016.) nem kívánt változtatni.

Egyébiránt a Pécsi Ítéltábla a PJD2017. 19. számon a Wolters Kluwer jogtárban közzétett Gf.V.40.041/2016/9. számú eseti döntésében, a korábbi szabályozás elemzésével, a KGD1993. 282. számú, a BDT2007. 1559. számú jogeset figyelembe vételével arra az álláspontra helyezkedett, hogy érdekeltség miatt csak az a tag nem szavazhat, akit az adott kérdés a saját személyében közvetlenül érint.

Ezzel azonosan foglalt állást a Fővárosi Ítéltábla is a 10.Gf.40.131/2018/3-II. számú határozatában, amikor rámutatott, hogy a tag szavazásból kizártságát eredményező egyéb személyek érdekeltége csak az őt saját személyében közvetlenül érintő döntések esetén állhat fenn, vagyis akkor, ha a társaság legfőbb szervének döntése önmagában azzal a következménnyel jár, hogy a tag közvetlenül olyan előnyhöz jut, vagy olyan hátrányt szenved, ami a társaság többi tagjánál nem jelentkezik.

Nehezen lehetne állítani, hogy törvényes képviselőt a saját ügyvezetői tisztségéről való döntés ne érintené személyében közvetlenül, hiszen továbbra is jogosulttá válik az alperes irányításával kapcsolatos, hatáskörébe tartozó döntések meghozatalára, az alperes törvényes képviselőtére, munkaviszony keretében az ügyvezetői tevékenységéért díjazásra.

A Ptk. 3:4. § (1) bekezdése értelmében a jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben (létesítő okiratban) szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait

maguk állapíthatják meg.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra is, hogy a határozathozatalban való részvétel szabályainak kialakítása a jogi személy tagjainak egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy működésének a szabályozása körébe tartozó kérdés, ezért a tagok a létesítő okiratban főszabályként eltérhetnek a Ptk. a jogi személyekre vonatkozó alapvetően diszpozitív szabályaitól. Ezen eltérést a Ptk. 3:4. § (3) bekezdésében foglaltak korlátozzák csupán.

Az alperes álláspontjával egyezően megállapítható, hogy a jogalkotónak nyilvánvalóan nem volt szándéka az objektív jellegű, kategorikus tiltás, hiszen a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjától való eltérést a Ptk. kifejezetten nem tiltja, az eltéréshez a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi (Ptk. 3:4. § (3) bekezdés a) pont). A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjától való esetleges eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan nem sérti, a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését nem akadályozza (Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pont).

Mindezekből következően a (3) bekezdésben írt feltételek hiányában az alperes tagjai sem voltak elzárva attól, hogy a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának alkalmazását kizárják, vagy azt szűkítsék, meghatározott esetekre korlátozzák, illetőleg kifejezetten lehetővé tegyék a döntésben személyesen érdekelt tag szavazásban részvételét is.

Az alperes keresetlevélhez mellékelt társasági szerződéséből ugyanakkor az állapítható meg, hogy a tagok a határozathozatalban való részvételt, abból való kizártságot külön nem szabályozták, a társasági szerződés 12.2. pontjában pedig a nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezéseit tekintették irányadónak.

Erre is tekintettel az adott ügyben az elsőfokú bíróság - a felperes Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében a keresetindításra írt 30 napos határidőn belül előadott indokai alapján - helytállóan állapította meg, hogy az ügyvezetői tisztséget betöltő, többségi tulajdonos felperes személyesen érdekelt volt a saját vezető tisztségviselői jogviszonyának határozatlan időtartamúvá meghosszabbításában, így a 4/2017. (XII.18.) számú taggyűlési határozat meghozatalából a Ptk. 3:18. § (2) bekezdése alapján kizárt volt, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja, és a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése helyes alkalmazásával helytálló határozatot hozott.

A fellebbezés a fent kifejtettekre tekintettel nem vezethetett eredményre, az ugyanis éppen annak a többségi tulajdonosi akaratnak az érvényre juttatását kívánja biztosítani, amelynek a jogalkotó a hivatkozott módon a gátját kívánta szabni.

Tekintve, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó lényeges eljárási szabályt nem sértett, a per eldöntése szempontjából jelentőséggel rendelkező bizonyítás lefolytatását nem mulasztotta el, és mivel a másodfokú eljárásban sem merült fel az elsőfokú eljárás megismétlését eredményező terjedelmes bizonyítás szükségessége, az ítélet hatályon kívül helyezésének - a jelen eljárásban még alkalmazandó - a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (2) és (3) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn (1/2014. (VI.30.) PK. vélemény).

Mivel a fent kifejtettekre tekintettel az ítélet megváltoztatásának a feltételei sem adóttak, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdése, 4/A. §-a alkalmazásával megállapított, a fellebbezési ellenkérelem és a másodfokú tárgyaláson a felperes képviselőjével arányosan felmerült 35.000 forint + áfa mérsékelt összegű ügyvédi

munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

, 2018. december 12.

Dr. Rutkai Éva s. k.
előadó bíró

Dr. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
bíróági ügyintéző